

GROENLINKS
VEENENDAAL

#VEENENDAAL2.0
VERKIEZINGSPROGRAMMA 2018-2022

COLOFON

Uitgave: GroenLinks, afdeling Veenendaal
p/a Partijkantoor GroenLinks Veenendaal
Fluitersstraat 2a, 3901 DK Veenendaal

Fotografie: Elena Bogdan, Wim Bos, Rita Mulder,
Freek Visser, Google Image

Vormgeving: Karin van Rijnbach

Drukwerkbemiddeling: Martijn Okker Reclame

Oplage: 500 exemplaren

WWW.VEENENDAAL.GROENLINKS.NL

VERANDERING BEGINT IN VEENENDAAL

Veenendaal

Beste Veenendalers,

Op 21 maart 2018 zijn er weer verkiezingen voor de gemeenteraad. Het moment waarop de inwoners bepalen waar het de komende vier jaar naar toe moet. GroenLinks wil dat Veenendaal de komende jaren de volgende stap zet naar een groen Veenendaal, naar een zorgzaam Veenendaal, een rechtvaardig Veenendaal en een bruisend Veenendaal.

Er zijn in de afgelopen jaren al veel dingen verbeterd. Er is afgesproken dat Veenendaal in 2035 energieneutraal moet zijn, er is meer aandacht gekomen voor mensen die moeite hebben met lezen en schrijven. En er wordt nu eindelijk goed gekeken of het wel zo effectief is wat de gemeente doet om mensen weer aan het werk te krijgen. Onder meer hiervoor heeft GroenLinks zich in de afgelopen jaren in Veenendaal krachtig ingezet.

GroenLinks wil een betrokken samenleving waarin iedereen erop vooruitgaat. Veel mensen krijgen nu niet de waardering die ze verdienen. Het kan wel: voor iedereen een fijne woning, betaalbare zorg, een goed inkomen en een schone leefomgeving.

Wat we nu doen of laten, raakt direct de toekomst van onze kinderen. We kiezen voor groene en schone gemeenten: we zorgen voor schone lucht en stimuleren duurzame energie. GroenLinks kiest ervoor klimaatverandering hard en snel aan te pakken.

We kiezen voor goede en betaalbare zorg voor jong en oud. Ziek zijn is al erg genoeg: het mag er niet toe leiden dat je ook nog eens in financiële problemen raakt. Zorg draait om het beter maken van mensen, niet om het maken van winst.

Het gat tussen arm en rijk wordt groter. De regering verhoogt de BTW en verlaagt de dividendbelasting. Dat is oneerlijk en kan anders. De sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen: in Nederland en in Veenendaal.

Een aangenaam leven bestaat niet alleen uit wonen, werken en winkelen. Het gaat ook om de aanwezigheid van voldoende voorzieningen: sport, cultuur, onderwijs, natuur en recreatie. GroenLinks wil een bruisend Veenendaal, met meer evenementen en ontspanningsmogelijkheden.

Daarom wil ik u vragen om op 21 maart as. uw stem aan GroenLinks te geven. Samen kunnen we de volgende stap zetten in de richting van #Veenendaal 2.0.

Kees Oskam

Lijsttrekker GroenLinks Veenendaal

GA STEMMEN EN KIES GROENLINKS

Hoofdstuk 1: DEMOCRATIE & PARTICIPATIE (Pagina 5)

Hoofdstuk 2: NATUUR, MILIEU & ENERGIE (Pagina 7)

Hoofdstuk 3: WERK & ECONOMIE (Pagina 9)

Hoofdstuk 4: CULTUUR & SPORT (Pagina 11)

Hoofdstuk 5: ZORG & WELZIJN (Pagina 14)

Hoofdstuk 6: VERKEER & OPENBARE RUIMTE (Pagina 16)

Hoofdstuk 7: JEUGD & ONDERWIJS (Pagina 19)

Hoofdstuk 8: WONEN & BOUWEN (Pagina 21)

Hoofdstuk 9: LEEFBAARHEID & VEILIGHEID (Pagina 23)

Hoofdstuk 10: FINANCIEN & BELASTINGEN (Pagina 25)

Veenendaal is van de inwoners en niet van de bestuurders. Daarom moet de gemeente proberen haar inwoners zoveel mogelijk te betrekken bij het maken van beleid. Nieuwe manieren hiervoor uitproberen is belangrijk. Dit is bijvoorbeeld mogelijk via stadsgesprekken, buurtbudgetten of expertmeetings. Uiteindelijk ligt de beslissing bij de gemeenteraad.

De politiek maakt het beleid, niet de ambtenaren. De gemeenteambtenaren moeten betrokken zijn bij Veenendaal. De samenstelling van het personeel moet zoveel mogelijk lijken op de samenstelling van de bevolking. Groenlinks wil dat minimaal de helft van het gemeentepersoneel in Veenendaal (of directe omgeving) woont. De gemeente moet ook meer stageplaatsen beschikbaar stellen voor studenten uit Veenendaal.

BUURTEN EN WIJKEN

De gemeente werkt voor onze inwoners en moet daarom dicht bij de inwoners staan. Wijkgericht werken is hiervoor een stap in de goede richting. We zien jammer genoeg vaak dat wijken te weinig sociale samenhang hebben. Daarom moet de gemeente meer inzetten op buurtgericht werken, in de buurten is deze samenhang er vaak wel.

BURGEMEESTER & WETHOUDERS

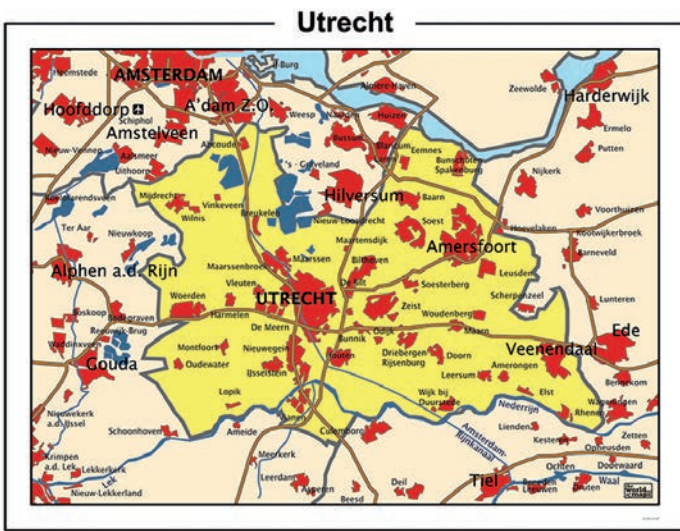
Voor gesubsidieerde verenigingen en stichtingen wordt een wethoudersnorm ingevoerd. Gesubsidieerde organisaties waar salarissen worden uitbetaald die hoger zijn dan die van de wethouders, krijgen geen of minder ondersteuning vanuit de gemeente. In een gemeente van de grootte van Veenendaal is een dagelijks bestuur met vier wethouders groot genoeg. Een vijfde wethouders is niet nodig. Als er na de verkiezingen om politieke redenen toch vijf wethouders komen volstaat een salaris van 80% van de landelijke norm, zodat er geen sprake is van extra kosten.

GroenLinks vindt dat burgemeesters niet benoemd maar gekozen moeten worden. Nu ook het recente regeerakkoord stappen wil nemen in deze richting lijkt het erop dat de gekozen burgemeester op niet al te lange termijn werkelijkheid kan worden.

STEDENBAND, FOOD VALLEY

Veenendaal moet alleen een nieuwe stedenband aangaan als hiervoor voldoende draagvlak is onder de inwoners. Alleen dan kan een stedenband een toegevoegde waarde hebben. Food Valley, het samenwerkingsverband in de regio, gaat over economie, verkeer en landschap. De nadruk moet hierbij volgens GroenLinks liggen op landschap en duurzaamheid. Het behouden van de landschappelijke waarden van het Binnenveld, een zo groen mogelijke oplossing van de verkeersproblemen in de regio en het promoten van de Universiteit Wageningen zijn hierbij de belangrijkste punten.

- ▶ dat er niet meer dan vier wethouders worden benoemd. Als er toch vijf wethouders komen geldt een salaris van 80% van de landelijke norm als uitgangspunt;
- ▶ een maximum salaris voor door de gemeente ondersteunde verenigingen en stichtingen;
- ▶ wijk- en buurtgericht werken op maat, afhankelijk van de schaal;
- ▶ alleen een nieuwe stedenband als er voldoende draagvlak is onder de inwoners;

STRATEGISCHE VISIE

GroenLinks onderschrijft de recentelijk door de gemeenteraad vastgestelde Strategische Visie 2040. Naar de toekomst kijken is in alle opzichten goed, ook de oudere generatie moet zich hiervan bewust zijn. Om deze visie actueel en relevant te houden is het belangrijk dat deze iedere vier jaar wordt bijgewerkt. Zo kunnen alle ontwikkelingen en nieuwe verwachtingen weer meegenomen worden in een nieuw toekomstbeeld. GroenLinks wil dat de gemeentelijke grens met Rhenen wordt verlegd naar de Cuneraweg. Op dit moment loopt de grens dwars door de wijk Petenbos-west en deelt deze zelfs straten in tweeën. Dit zorgt voor de nodige praktische problemen voor de bewoners. Een onwenselijke situatie, die kan worden opgelost door de grens te verleggen.

GROENLINKS VEENENDAAL WIL:

- ▶ dat Veenendaal nieuwe manieren gaat uitproberen met bewonersparticipatie door middel van onder meer stadsgesprekken, buurtbudgetten en expertmeetings;
- ▶ dat minimaal 50% van de ambtenaren in Veenendaal of directe omgeving woont;
- ▶ dat de gemeente meer stageplaatsen creëert voor studenten uit Veenendaal;

- ▶ dat FoodValley gaat over economie, verkeer en landschap; de nadruk moet liggen op landschap en duurzaamheid;
- ▶ dat adresveranderingen uit het bevolkingsregister niet worden doorgegeven aan organisaties, tenzij er een wettelijke verplichting is of expliciete toestemming is gegeven door de inwoner;
- ▶ dat de gemeentelijke grens met Rhenen bij Petenbos-West wordt verlegd naar de Cuneraweg;
- ▶ zich inzetten voor een 'inclusieve' samenleving, waarbij culturele en etnische hokjes worden doorbroken;
- ▶ dat de gemeente Artikel 1 van de grondwet voldoende onder de aandacht van de bevolking brengt ('Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan').

GroenLinks is trots dat op haar initiatief Veenendaal energieneutraal wordt in 2035. De eerste plannen zijn gemaakt. GroenLinks zal de vorderingen met aandacht volgen en als het kan versnellen. Hierbij is het belangrijk dat milieuregels niet alleen reguleren, maar zeker ook stimuleren. Het gaat om samenwerken van de gemeente en haar inwoners, bedrijven en organisaties.

GroenLinks wil dat de Veenendaal volledig duurzaam gaat inkopen en aanbesteden, van schone stroom en biologische Fair Trade koffiemelk tot circulaire gebouwen. Dit wordt bij aanbestedingsopdrachten bereikt door te gunnen op èchte waarde, waarbij niet alleen de kosten leidend zijn, maar de nadruk ligt op kwaliteit en duurzaamheid.

DUURZAME VERWARMING

In Nederland willen we niet langer op gas koken. Dit doen wij om de CO₂ uitstoot te verminderen. Daarom wil GroenLinks vol inzetten op alternatieven. Veenendaal-oost wordt al verwarmd door

middel van warmte-/koudeopslag. De gemeente zal moeten onderzoeken welke mogelijkheden er in Veenendaal zijn voor duurzame verwarming. GroenLinks vindt dat gasleidingen aan het eind van hun levensduur niet vervangen moeten worden. De gemeente Veenendaal zal deze overgang naar een duurzame energievoorziening moeten coördineren, in samenwerking met onder andere de lokale netbeheerder (Stedin). Bij nieuwbouw moet de norm worden dat er gasloos gebouwd wordt.

MEER GROEN, MINDER TEGELS

Veel Veenendalers vinden een groene omgeving belangrijk. Toen duidelijk werd dat in het Ruisseveen een groot deel van de bomen zou worden gekapt, kwam de hele buurt in opstand. GroenLinks wil dat inwoners betrokken worden bij het groen in hun buurt. GroenLinks ziet graag dat inwoners meer groen en minder tegels in hun tuinen aanleggen. Daardoor wordt de omgeving prettiger en wordt er minder regenwater via de riolen afgevoerd.

Gezonde bomen worden niet gekapt. Het groenbeheer laat volwassen bomen op een gezonde manier oud worden. Goed en gezond openbaar groen zorgt voor ecologische waarde, fijnstofafvang en wind- en geluidsregulering. Ook bij de doorgaande wegen, inclusief de rondwegen, kan gebruik worden gemaakt van groen voor fijnstof- en geluidsreductie.

Hoe groener een plaats is, hoe prettiger mensen er wonen. Veel groen is dus goed voor mens en milieu.

GROENLINKS VEENENDAAL WIL:

- ▶ dat de gemeente het plaatsen van zonnepanelen op daken bevordert;
- ▶ dat de mogelijkheid om windmolens te plaatsen langs de A12 serieus wordt bekeken;
- ▶ dat de gemeente de oprichting van energiebedrijven op wijk- en buurniveau ondersteunt;
- ▶ dat bij ruimtelijke plannen wordt vermeld hoe die kunnen bijdragen aan een energieneutraal Veenendaal;
- ▶ energieneutraal en hoogwaardig bouwen actief stimuleren;
- ▶ investeren in het groener en duurzamer maken van bedrijventerreinen; Veenendaal maakt één (of meer) van haar bedrijventerreinen energieneutraal;
- ▶ gemeentelijke gebouwen waar mogelijk van groene daken voorzien; het dempt geluid, vangt fijnstof af en sommige daken zijn geschikt om als daktuin te gebruiken;
- ▶ in nauw overleg met de netwerkbeheerder op termijn afstappen van aardgas;

- ▶ dat regenwater niet wordt afgevoerd via het riool; naast het bestaande gemeentelijke rioolplan, moeten er afspraken komen om 'betegeling' van tuinen tegen te gaan en terug te dringen, zodat het water op natuurlijke wijze wordt afgevoerd;
- ▶ de hoogspanningslijn ondergronds en inspanning van het college om dit te realiseren;
- ▶ dat de gemeente haar werknemers stimuleert met het openbaar vervoer of met de fiets naar het werk te gaan en het bedrijfsleven stimuleert dit ook te doen met behulp van zogenoemde 'mobiliteitsplannen';
- ▶ kappen met het kappen van gezonde bomen;
- ▶ dat bij onderhoud en vervanging van openbaar groen rekening wordt gehouden met ecologische waarde, fijnstofafvang en geluids- en windregulering;
- ▶ dat onderwijs over de natuur, van jong tot oud, door het IVN wordt uitgevoerd;
- ▶ groene buurten, die met hulp van de buurtbewoners worden onderhouden, met ruimte voor eetbaar groen;
- ▶ een gemeentelijk energiebeleid dat erop gericht is in de komende 20 jaar alle woningen aardgasvrij te maken;

- ▶ dat de gemeente zich actief opstelt tegen overlast gevend vliegverkeer dat van of naar Lelystad over onze regio gaat vliegen.

Veenendaal is een bedrijvige gemeente. GroenLinks wil dat dit zo blijft. Blijven vernieuwen is een belangrijke taak van de lokale overheid. De gemeente helpt om vernieuwingen te stimuleren en te ondersteunen op weg naar de nieuwe 'circulaire' economie. Duurzaamheid wordt het uitgangspunt bij het ontwikkelen van nieuw economisch beleid.

Het bedrijfsleven in Veenendaal is goed georganiseerd. Voorbeelden zijn de Bedrijvenkring Veenendaal en de Stichting Winkelstad. GroenLinks wil dat ook zzp'ers en werknemers kunnen meepraten over de ontwikkeling van de Veense economie. Dat helpt om de economische ontwikkeling te sturen die nodig is. De overheid volgt niet alleen de economische ontwikkeling maar neemt daar een actieve rol in. Het einddoel is een duurzame economie en werk voor alle Veenendalers.

ICT-STAD, MAAKINDUSTRIE

In de afgelopen jaren heeft Veenendaal zich op de kaart gezet als ICT-stad en Winkelstad. GroenLinks wil voortbouwen op wat er in de afgelopen jaren is bereikt. Om Veenendaal aantrekkelijk te hou-

den voor ICT-bedrijven moet het een aangename vestigingsplaats zijn voor ICT-ers, mede door een breed cultureel aanbod. GroenLinks vindt dat er ook aandacht moet zijn voor schone maakindustrie (productiesector). Niet iedereen kan aan het werk als software engineer.

EEN LEVENDIG CENTRUM, KOOPZONDAG

Om het centrum levendig en aantrekkelijk te houden is het belangrijk dat er een actief en stimulerend horecabeleid is. Eind 2017 besloot de gemeenteraad om 12 koopzondagen per jaar mogelijk te maken. Dit besluit kon rekenen op de warme steun van GroenLinks. Hetzelfde geldt voor de wekelijkse zondagsopenstelling van

**ELKE
LAATSTE
ZONDAG
VAN DE MAAND
KOOPZONDAG!**

bouwmarkten en supermarkten. Beide besluiten geven onze inwoners meer mogelijkheden om de zondag naar eigen goeddunken in te vullen. Evenementen en festivals helpen om Veenendaal op de kaart te zetten als stad waar altijd wat te doen is. Dat helpt zowel de winkelstad als de ICT-bedrijven.

BUURTWINKELS, HORECA

Leegstaande bedrijfspanden kunnen we gebruiken om, eventueel tijdelijk, ruimte te bieden aan innovatieve nieuwe bedrijven, nieuwe ideeën op het gebied van duurzaamheid, en culturele activiteiten. Grootschalige winkels buiten het centrum staan we niet toe. We moeten in gesprek met de grote industriële bedrijven die nu nog in woonbuurten staan om een nieuwe plaats voor hen te vinden.

Niet alle economische activiteit kan in het centrum plaatsvinden. Buurtwinkels houden de wijken buiten het centrum leefbaar. In de moderne econo-

mie lopen werken, wonen en recreëren steeds meer door elkaar. Daarom moet het voor kleine bedrijven mogelijk zijn om zich in woonbuurten te vestigen. Kleinschalige horeca moet ook buiten het centrum mogelijk blijven.

GROENLINKS VEENENDAAL WIL:

- ▶ dat Veenendaal zich inzet om een aantrekkelijke vestigingsplaats te blijven voor ICT-bedrijven en ICT'ers;
- ▶ dat er een breed cultureel aanbod is, om een aantrekkelijke woon- en werkplek te zijn;
- ▶ grootschalige 'volumineuze' detailhandel concentreren langs de Groeneveldselaan;
- ▶ dat buurtwinkels en buurtwinkelcentra buiten het centrum mogelijk blijven;
- ▶ dat er mogelijkheden blijven voor kleinschalige horeca in de woonwijken;

- ▶ een actief beleid tegen leegstand van bedrijfspanden en onderzoek naar ander gebruik;
- ▶ 12 koopzondagen per jaar en de mogelijkheid voor supermarkten en avondwinkels om iedere zondag open te zijn;
- ▶ dat duurzaamheid het uitgangspunt is bij het ontwikkelen van nieuw economisch beleid.

- ▶ een actief beleid gericht op verplaatsing van grote industriële bedrijven in de bebouwde kom (Lantor, Dishman, Ardagh Aluminium) naar bedrijventerreinen;
- ▶ dat er voldoende 'maakindustrie' in Veenendaal blijft, zodat er afwisseling is in het aanbod van banen;

HOOFDSTUK 4: CULTUUR & SPORT

GroenLinks wil een gezellige en levendige stad, waar veel ruimte is voor kunst, cultuur en sport. Cultuur mag wat kosten. Het levert namelijk nog veel meer op! Het draagt bij aan een aantrekkelijk leefklimaat. Culturele activiteiten zorgen voor levendigheid en trekken bezoekers van buiten naar het centrum, waar ook de middenstand baat bij heeft. Het koppelen van koopzondagen aan culturele activiteiten ondersteunt dit.

CULTURELE VOORZIENINGEN

Door de aanwezigheid van bibliotheek, museum, Historische Vereniging, muziekschool, volksuniversiteit en Filmhuis is het Kees Stipplein e.o. een belangrijke culturele plek in de stad. Op deze plek zou alle dagen van de week iets te beleven moeten zijn. Cultuur is een basisvoorziening, waarvoor de toegankelijkheid verzekerd moet blijven door betaalbare tarieven, entree- en lesgelden. Jongerencultuur is belangrijk. Daarom moet er ruimte zijn waarin jongerencultuur een eigen plaats krijgt, bijvoorbeeld in een nieuwe kleine zaal bij het theater of in een poppodium.

BEELDBEPALLENDE PANDEN

GroenLinks staat voor het behoud van kenmerkende panden in de stad en aansprekende architectuur. Leegstaande bedrijfspanden kunnen een tijdelijke culturele functie krijgen. GroenLinks ziet graag bijzondere kunst opbloeien, ook gebruikskunst met recreatieve waarde. De jaarlijkse bijdrage aan het Regionaal Bureau voor Toerisme Heuvelrug kan stoppen, omdat deze onvoldoende meerwaarde oplevert voor de promotie van de stad en culturele activiteiten en evenementen.

SPORTEN EN BEWEGEN

Het sportklimaat in Veenendaal is goed. Sport-service Veenendaal, die de sportaccommodaties beheert, is een uitstekende partner voor de sportverenigingen. Sporten moet betaalbaar blijven. GroenLinks heeft liever verhoging van de OZB dan verhoging van de huur voor sportvelden, sporthallen, gymzalen en zwembad.

GroenLinks zet in op activeren van jongeren en ouderen die nu nog te weinig bewegen. Naast gezondheidsaspecten zijn ook de sociale aspecten van sport belangrijk. Het is geweldig dat er in Veenendaal op hoog niveau gesport wordt, bijvoorbeeld door voetballers, volleyballers, korfbal­lers, atleten en waterpoloërs. GroenLinks vindt breedtesport echter belangrijker dan topsport. De gemeente moet terughoudend zijn in het faciliteren van gemotoriseerde sporten, die naast geluidsoverlast ook milieuvervuiling opleveren.

GROENLINKS VEENENDAAL WIL:

- ▶ dat er een breed cultureel aanbod is in Veenendaal, met voldoende voorstellingen voor alle inwoners; hiervoor moeten gemeente en culturele instellingen extra initiatieven nemen, met als doel het culturele bereik te vergroten;
- ▶ het aantal buitenevenementen op zondag verdubbelen van 6 naar 12 per jaar;
- ▶ een poppodium faciliteren, met ruimte voor eigentijdse jeugdcultuur en multiculturele jongerenactiviteiten;
- ▶ dat de uitvoeringszaal van Spectrum effectiever wordt benut;

- ▶ realisatie van een brede culturele functie in de voormalige Pniëlkerk;
- ▶ dat het Museum Veenendaal een bredere functie krijgt en zich niet alleen profileert als een historisch museum; meer promotie en gratis toegang van inwoners voor Museum Veenendaal;

- ▶ bij Theater De Lampegiet een kleine zaal met ca. 200 stoelen, bedoeld voor cabaret, amateurkunst, kleine toneelvoorstellingen, kamerconcerten enz;
- ▶ geen sloop van Theater De Lampegiet ten behoeve van een geldverslindend nieuw theater op de plaats waar nu het stadsstrand is;
- ▶ een uitgewerkte kunstregeling, waarin voorzien wordt in een gemeentelijke bijdrage voor amateurverenigingen, om optredens in het theater betaalbaar te houden;

- ▶ een kleinschalig kunstatelier/expositieruimte, waar professionele kunstenaars zich kunnen presenteren;
- ▶ bij het zwembad de openingstijden voor 'vrij zwemmen' verruimen;
- ▶ outdoor-fitness-toestellen in openbare parken;
- ▶ sportvelden die op zondag niet gebruikt worden, ter beschikking stellen aan andere sportverenigingen;

- ▶ dat sportverenigingen die een actief beleid voeren om mensen die te weinig bewegen te bereiken financieel worden ondersteund;
- ▶ dat ook denksportverenigingen ondersteuning krijgen van de gemeente;
- ▶ dat de gemeente zich er voor inzet dat er in Veenendaal (weer) een commerciële bioscoop wordt gevestigd.

- ▶ óók de Markt als locatie voor zondagse evenementen toestaan;
- ▶ meer culturele activiteiten op zondag op en rondom het Kees Stipplein (bibliotheek, museum);
- ▶ realisatie van een openluchtpodium/ muziektent voor kleinschalige culturele evenementen en muziekoptredens op bijvoorbeeld de Markt, het stadsstrand of een uniek waterpodium op De Grift;

De gemeente is verantwoordelijk voor een groot deel van de zorg die mensen nodig hebben om mee te kunnen doen in het sociale leven. Dat kan zowel in de vorm van welzijnswerk voor iedereen of zorg afgestemd op de persoon.

Het welzijnswerk moet duidelijk door de gemeente worden aangestuurd. Het spreekt voor zich dat het aansluit bij de wens van de mensen die er gebruik van maken. De uitvoerenden zijn geworteld in de gemeente. Daarom moet er een goed onderzoek van het welzijnswerk door Veens komen. We houden de mogelijkheid open om op termijn weer een gemeentelijke organisatie op te bouwen.

EEN RUIMHARTIG KWIJTSCHELDINGSBELEID

GroenLinks pleit voor een ruimhartig en slim kwijtscheldings- en minimabeleid; het gaat om wat mensen overhouden onder de streep. Nu gaat het beleid uit van wat men ontvangt boven de streep. Het gaat dan ook niet alleen over mensen die in de bijstand zitten, er is meer aandacht nodig voor mensen die werken maar amper rond kunnen komen.

WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

In de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) gaat het om maatwerk. De WMO moet toegankelijk en eenvoudig zijn, aanvragen moeten snel worden afgehandeld. Het laten betalen van een eigen bijdrage is wat GroenLinks betreft niet nodig. Overschotten op het zorgbudget van de Rijksoverheid moeten worden gebruikt voor het sociaal domein. Er moet goed gekeken worden of

aanvragen minder streng kunnen worden beoordeeld. De geest van de wet is belangrijker dan de letter van de wet.

WET WERK & INKOMEN

GroenLinks wil een proef met bijstand zonder voorwaarden afspraken. De gemeente moet mensen helpen uit de bijstand te komen. Keuzevrijheid, waardering en ontplooiing staan voorop: minder regels, meer ruimte om bij te verdienen. Bij onopzettelijke fouten worden geen boetes opgelegd. Bij onwil en fraude zal er wel worden opgetreden.

MANTELZORG & VRIJWILLIGERSWERK

Betaald werk is niet de enige manier om een bijdrage te leveren, vrijwilligerswerk en mantelzorg zijn ook nodig. We investeren extra in voorkomen, waarbij het zowel om de gezondheid als het sociaal functioneren gaat. Er moet een vangnet zijn voor mensen die zorg nodig hebben. Samen met welzijnsorganisaties, huisartsen, wijkverpleging, ouderenzorg en geestelijke gezondheidszorg (GGZ) neemt de gemeente stappen om dit op buurtniveau te stimuleren.

GROENLINKS VEENENDAAL WIL:

- ▶ dat bij de WMO de algemene afspraak is dat er maatwerk wordt gegeven en pas daarna gekeken wordt naar algemene voorzieningen;
- ▶ goede voorzieningen in de wijk en de bereikbaarheid daarvan vergroten;
- ▶ het geld dat de gemeente krijgt voor zorg en welzijn gebruiken, of hiervoor apart zetten;

- ▶ een armoedebeleid dat gericht is op besteedbaar inkomen i.p.v. bruto inkomen;
- ▶ betaalde banen niet vervangen door vrijwilligerswerk;
- ▶ de tegenprestatie voor de bijstand afschaffen, het kost meer geld dan het oplevert;

- ▶ slimme instrumenten inzetten om mensen te begeleiden naar werk;
- ▶ een proef met bijstand zonder voorwaarden;
- ▶ zorgmijders actief opzoeken, om zo doende grotere problemen van mensen te voorkomen;
- ▶ zorgen voor een breed aanbod van welzijnsactiviteiten dicht bij de inwoners;
- ▶ dat de gemeente zich maximaal inzet voor het behoud van beschutte arbeidsplaatsen bij de sociale werkvoorziening (IW4);
- ▶ dat de ondersteuning van het vrijwilligerswerk en de mantelzorg wordt versterkt en dat hierbij ook hun belangenbehartiging wordt gefaciliteerd.

In 2000 werd Veenendaal verkozen tot Fietsstad van Nederland. Nog steeds is Veenendaal een aantrekkelijke gemeente voor fietsers, met een goed fietspadennet. GroenLinks wil het gebruik van de fiets blijven aanmoedigen. Het is goed voor de gezondheid, vervuult niet en neemt minder ruimte in beslag dan auto's. Het is zaak te blijven investeren in goede fietsfaciliteiten: voldoende fietsenstallingen op de juiste plaatsen, veilige oversteekplaatsen, korte wachttijden bij stoplichten.

Een grote meerderheid van de gemeenteraad wil samen met de provincie dat de N-233 (Rondweg-Oost) de komende jaren wordt verbreed naar 2x2 rijbanen. Dat is om allerlei redenen een zeer ongewenste ontwikkeling, die ook nog eens tientallen miljoenen aan belastinggelden gaat kosten. Zo'n verbreding zal leiden tot meer verkeerslawaaï, meer luchtvervuiling (fijnstof) en een onleefbare situatie voor de bewoners langs de Rondweg. GroenLinks zet liever in op een duurzame manier om het verkeer in Veenendaal-oost te regelen. In plaats van de weg te verbreden, uiteindelijk alleen maar meer verkeer aantrekt, wil GroenLinks het openbaar vervoer in Veenendaal-oost verbeteren. Ook wil GroenLinks de aansluiting van de fietsroutes verbeteren en onderzoeken of er een extra ontsluiting van de wijk kan komen, bijvoorbeeld onder de rondweg door. Meer asfalt is niet de op-

lossing, luisteren naar de buurt en slim omgaan met het verkeer wel!

PARKEERBELEID

Doordat er in het centrum te veel parkeerplaatsen zijn gebouwd, kampt de gemeente met grote tekorten op de parkeerexploitatie, die zijn opgelopen tot € 400.000 per jaar. Uitgangspunt moet zijn dat de gebruiker de rekening van het parkeren

betaalt. GroenLinks is daarom tegen gratis parkeren. Gratis parkeren zorgt ervoor dat het tekort op de parkeerexploitatie nog verder oploopt. De beste oplossing om de parkeertekorten terug te dringen is volgens GroenLinks om in het centrum geen nieuwe parkeerplaatsen meer te realiseren. Bij nieuwbouwprojecten in Brouwerspoort en om-

geving kunnen bewoners dan parkeerplaatsen kopen of huren in de bestaande garages. Hierover kunnen met projectontwikkelaars afspraken worden gemaakt.

STRATEN EN PLEINEN

De kwaliteit van de openbare omgeving heeft een grote invloed op het welbevinden van de inwoners. Daarom is het belangrijk dat de gemeente bij de materiaalkeuze bij de herinrichting van straten en pleinen kiest voor kwaliteit in plaats van de goedkoopste oplossing. Dat geldt zowel voor het groen als voor het straatmeubilair. De kwaliteit van de openbare ruimte gaat er fors op vooruit als we meer doen met het aanwezige water. Dit sluit ook aan op de historie van Veenendaal. GroenLinks wil daarom een wandelroute langs het Val-

leikanaal. Met de aanleg van een kademuur aan de zuidkant van het water (zijde Sterke Arm) kan zo'n route gestalte krijgen. Ook wil GroenLinks een mooie fontein in het centrum.

STADSPARK

Al sinds de aanleg van het stadspark in 1967 wordt er weinig gebruik van gemaakt. GroenLinks

wil dat er nu echt iets gaat gebeuren. Het stadspark moet een goedbezocht ontmoetingspunt worden voor rustzoekers, picknickers en sporters en een plek voor kleinschalige evenementen. Het lijkt ook een goede plek om een buitenpodium op te richten. De sfeer in het stadspark wordt beter als er aan de oostelijke zijde appartementen worden gebouwd, zodat het park aan die zijde een mooie stedelijke wand krijgt.

STADSSTRAND

Het komende jaar moet de gemeenteraad een besluit nemen over het stadsstrand bij de Brouwersgracht. GroenLinks ondersteunt het plan om het grootste deel van deze nieuwe ontmoetingsplek te behouden. Om Brouwerspoort af te maken moet er nog wel bebouwing komen aan de zuidzijde van het stadsstrand. Omdat dit op deze plek een ingewikkelde opgave is moet de gemeente een stedenbouwkundige prijsvraag uitschrijven, zodat er gekozen kan worden uit meerdere plannen. Het idee om het theater te verplaatsen naar het stadsstrand kan wat GroenLinks betreft meteen in de prullenmand.

GROENLINKS VEENENDAAL WIL:

- ▶ een snel en fijnmazig fietspadennet met zo weinig mogelijk hindernissen en obstakels; verkeersdrempels moeten fietsvriendelijk zijn;
- ▶ autoluwe buurten, waar spelen en fietsen voorrang hebben op de auto;
- ▶ de Hoofdstraat open houden voor fietsers; voldoende fietsstallingsmogelijkheden (fietsklemmen, nietjes e.d.) op korte afstand van de looproutes in het centrum;

- ▶ bij de parkeerexploitatie kostendekkendheid als uitgangspunt, geen invoering van gratis parkeren in het centrum; uitgangspunt blijft dat de gebruiker (automobilist) betaalt
- ▶ meer water (terug) in het centrum (kleine stadsvijvers, waterpartijen/ stadsfontein, gebruiksvriendelijke waterkunstwerken);
- ▶ geen nieuwe snelweg door het Binnenveld als verbinding tussen de A30 en de Betuwe (A15);
- ▶ realisering van 10, goed vormgegeven, vrije plakplaatsen;

- ▶ dat de gemeente overlast door fijnstof en verkeersgeluid tegen gaat, met name langs de beide rondwegen;
- ▶ kwalitatief goed straatmeubilair (banken, lantaarnpalen, afvalbakken e.d.); voldoende aandacht voor materiaal en design;
- ▶ geen overdaad aan buitenreclame langs doorgaande wegen (bedrijventerreinen langs de A-12, sportparken);
- ▶ geen verbreding van de Rondweg-oost naar 2 x 2 rijbanen;

- ▶ goed onderhouden recreatieve fietspaden van voldoende breedte, ook buiten het grondgebied van Veenendaal (fietspad Binnenveld, fietspad Prattenburg e.d.);
- ▶ voortzetting van de gemeentelijke bijdragen aan recreatie- & natuurterrein Kwintelooyen, uitbreiding van bescheiden recreatieve mogelijkheden aldaar;
- ▶ voldoende fietsenstallingen bij de NS-stations;
- ▶ dat de gemeente afspraken maakt voor nieuwe vormen van fietsnelverkeer (pedelecs e.d.);
- ▶ blijvende aandacht voor voldoende waterberging, zodat straten niet na iedere forse regenbui vol staan met water.

HOOFDSTUK 7: JEUGD & ONDERWIJS

Goed onderwijs is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren, het voorkomt achterstanden en daardoor kansenongelijkheid. Maar ieder mens moet het recht en de mogelijkheden hebben om te leren. Leren is een belangrijk deel van ons leven en een doorgaand proces dat het hele leven aangevoeld moet worden, ook na de school- en studietijd. GroenLinks vindt dat Veenendaal haar inwoners de mogelijkheden en kansen moet bieden om altijd te blijven leren. Dit kan zijn met bijscholing of omscholing, maar ook met een cursus aan de Volksuniversiteit. Om in de samenleving mee te kunnen doen is het van belang dat iedereen voldoende kan lezen, schrijven, rekenen en om kan gaan met de computer. GroenLinks wil dat de gemeente zich hierbij richt op alle inwoners. Dus niet alleen de nieuwkomers, maar ook mensen die hier al langer wonen, waaronder senioren.

KINDEROPVANG DICHT BIJ HUIS

GroenLinks vindt dat onderwijs en kinderopvang het best op elkaar afgestemd kunnen worden als alle kinderen terecht kunnen in integrale kindcentra (IKC's). Zo kan de ontwikkeling van het kind zo goed mogelijk ondersteund worden. De gemeente Veenendaal moet een actief beleid voeren voor voldoende kinderopvangmogelijkheden dicht bij huis, dus in alle wijken. Betaald werk wordt zo ook voor iedereen met kinderen mogelijk gemaakt.

BEWEGINGSONDERWIJS

Om overgewicht tegen te gaan moeten we kinderen al op jonge leeftijd kennis laten maken met

een gezonde levensstijl. Het bewegingsonderwijs op de basisscholen speelt hierin ook een rol. GroenLinks vindt dat het bewegingsonderwijs altijd gegeven moet worden door docenten die hiervoor opgeleid zijn, en dat het verruimd moet worden naar minstens drie uur per week. Gemeente en scholen moeten stimuleren dat leerlingen met de fiets naar school gaan. Ook moet er meer aandacht zijn voor de culturele en kunstzinnige vorming van de kinderen, onder meer door culturele samenwerkingsprogramma's.

ONDERWIJSVOORZIENINGEN

GroenLinks wil geen lesfabrieken, maar kleinschalig en persoonlijk onderwijs. Als vergroting van de scholen toch nodig is, ziet GroenLinks liever kleinere locaties die voor de scholieren overzichtelijk zijn. De gemeente Veenendaal moet zich volop inzetten om schoolverlaters weer mee te laten doen in de maatschappij. Scholing en werk gaan immers vóór een uitkering. Dit kan bijvoorbeeld via schoolverzuimbeleid, tweede-kans-programma's, begeleiding door jongerenwerkers en leerwerkprogramma's. Niemand mag buiten de boot vallen!

Veenendaal is een ICT-stad. Daarom is het nodig dat er een (dependance van een) HBO-opleiding op het gebied van ICT in Veenendaal komt. GroenLinks wil een onderzoek om de mogelijkheden hiervoor te bekijken.

Er is een groot tekort aan studentenwoningen, ook in omliggende plaatsen met HBO- en WO-instellingen. Door studenten in Veenendaal in hetzelfde gebouw te laten wonen als jonge vluchtelingen, lossen we dit probleem op. De huur is laag, in ruil daarvoor helpen de studenten de vluchtelingen met het leren van de Nederlandse taal, inburgeren of hun studie.

GROENLINKS VEENENDAAL WIL:

- ▶ geen grootschalige lesfabrieken; liever kleinere locaties dan meer schaalvergroting in het voortgezet onderwijs;
- ▶ integrale kindcentra, waar kinderopvang en scholen onder één dak komen;
- ▶ eerst lege klaslokalen vullen, dan pas bijbouwen;

- ▶ voldoende kinderopvangmogelijkheden in alle wijken, om op die manier betaald werk voor iedereen mogelijk te maken;
- ▶ ondersteuning van culturele samenwerkingsprogramma's met het onderwijs;
- ▶ een onderzoek naar de haalbaarheid van een ICT-opleiding op HBO-niveau in Veenendaal;

- ▶ verruiming van het bewegingsonderwijs op basisscholen;
- ▶ meer leerkrachten in het basisonderwijs die specialist zijn in sport en cultuur;
- ▶ schoolverlaters weer mee laten doen in de samenleving;
- ▶ studenten- en vluchtelingenhuisvesting combineren;
- ▶ laaggeletterdheid bestrijden onder alle bevolkingsgroepen, dus niet alleen bij 'nieuwkomers', maar ook bij autochtone Veenendalers.

Veenendaal is bijna uitgegroeid. Als Veenendaal-oost klaar is, is Veenendaal bebouwd tot aan de gemeentegrens. Het aantal inwoners zal na 2020 niet veel meer toenemen. Daarnaast neemt het aantal mensen per woning af. De behoefte aan nieuwe woningen blijft dus wel bestaan. De vraag naar goedkope huurwoningen gaat nu al het aanbod te boven. GroenLinks wil een slag maken in het groener maken van het Veenendaalse woningbestand. In Veenendaal-oost verrijzen de eerste 'nul op de meter'-woningen. Maar er kan meer gedaan worden. Groene daken, bedekt met sedum (vetplanten) of gras, houden het water vast en voorkomen wateroverlast. Regenwater wordt niet meer via het riool afgevoerd maar kan door meer groen, ook in de tuinen van inwoners, direct in de bodem worden opgenomen.

BESTRIJDING LEEGSTAND

Leegstaande gebouwen kunnen met de nodige creativiteit worden omgebouwd tot woningen. Het liefst tot kleinere appartementen en studio's want het aantal éénpersoonshuishoudens neemt ook in Veenendaal toe. In samenwerking met de

woningbouwcorporaties moet ook gekeken worden naar de mogelijkheden voor verhuur voor een korte termijn, bijvoorbeeld voor studenten, voor vluchtelingen en mensen die na een scheiding woonruimte zoeken.

LEVENSLLOOPBESTENDIG WONEN

Woningen moeten wat GroenLinks betreft voor alle leeftijden geschikt zijn ('levensloopbestendig'). De door de gemeente ingestelde blijverslening helpt ouderen al om hun woning aan te passen aan hun levensfase. Ook bij de bouw en renovatie van woningen moet rekening worden gehouden met de geschiktheid voor oudere bewoners. In de

komende raadsperiode wordt de nieuwe omgevingswet ingevoerd door de gemeenten. Die geeft meer mogelijkheden om duurzaamheidseisen te stellen aan nieuwe gebouwen. Er moet een omgevingsvisie voor Veenendaal worden opgesteld waarin onze ambities voor een duurzaam Veenendaal worden vastgelegd.

GROENLINKS VEENENDAAL WIL:

- ▶ een actief gemeentelijk architectuurbeleid, waarin gestreefd wordt naar gevarieerde bebouwing;
- ▶ ruimte geven aan particuliere initiatieven bijvoorbeeld een Centraal Wonen Project;
- ▶ het (zoveel mogelijk) mogelijk maken om in wijken wonen en werken te combineren;

- ▶ voldoende betaalbare huurwoningen, dat scheefwoners hun woning verlaten is een illusie;

- ▶ dat bij nieuwe ontwikkelingen de behoeften van de Veenendaalse bevolking voorop staan, niet de portemonnee van de projectontwikkelaar;

- ▶ harde eisen stellen aan nieuwe ontwikkelingen: minimaal 30% sociale woningbouw;
- ▶ het omzetten van kantoren en winkelruimte in woningen stimuleren;

- ▶ dat het centrum naast winkel en uitgaansgebied ook woongebied is;
- ▶ dat bij ruimtelijke plannen vermeld wordt hoe die bijdragen aan een energieneutraal Veenendaal;
- ▶ beleid dat erop is gericht alle woningen en bedrijfspanden te isoleren;
- ▶ dat bij nieuwbouw niet alleen energiezuinig wordt gebouwd, maar ook rekening gehouden wordt met ecologische waarden (tuinaanleg, materiaalgebruik e.d.).

GroenLinks is trots op de diverse samenleving die Veenendaal biedt. De verschillen in leeftijd, gaardheid, genderidentiteit, geloof of geboortegrond van de inwoners van Veenendaal verrijken de samenleving. Ongeveer 11% van de Veenendaalse bevolking heeft een niet-Westerse migratieachtergrond. Het aanbieden van taalcursussen en alfabetiseringscursussen draagt bij aan het vergroten van onderling begrip, veiligheidsgevoel, deelname en aanpassing aan de samenleving. De overheid heeft een verantwoordelijkheid om haar burgers te beschermen tegen discriminatie en racisme. Aanhoudingen door de politie dienen plaats te vinden op basis van reële vergrijpen en nooit op basis van het toevallige feit dat je jong bent of een andere huidskleur hebt.

Goed onderhoud van straatmeubilair, het tijdig legen van afvalbakken en het verfraaien van de leefomgeving vergroten van de leefbaarheid. In Veenendaal hangen op een groot aantal plekken toezichtcamera's. Deze zijn veelal 'tijdelijk' opgehangen, maar lijken sluipenderwijs permanent onderdeel te gaan uitmaken van het straatbeeld. Camera's bieden schijnveiligheid. Zij voorkomen geen criminaliteit. Agenten en BOA's op straat wel! Zij zijn beter voor de veiligheid en het veiligheidsgevoel van inwoners dan camera's en zij kunnen in gesprek gaan met overlastplegers.

VERGUNNINGENBELEID

De gemeente verleent een reeks aan vergunningen aan inwoners, van buurtbarbecues tot zware industrie. Controle dient effectief plaats te vinden. Uitgangspunt hierbij moet zijn dat activiteiten die het meeste risico voor de inwoners opleveren het vaakst gecontroleerd worden. Horecaondernemers hebben niet alleen een verantwoordelijkheid voor hun gasten in de zaak, maar ook als deze hun zaak verlaten moeten zij geluidsoverlast en vervuiling van de straat voorkomen.

ALCOHOL & DRUGS

GroenLinks is voorstander van een realistisch alcohol-, drugs- en prostitutiebeleid. De stevige inzet van de gemeente op het 'voorkomen' van alcoholgebruik door tieners vindt GroenLinks sterk overdreven en ineffectief. Zonder coffeeshops is er nog steeds drugsgebruik, maar dan op straat. Zonder bordelen is er nog steeds prostitutie, maar dan zonder controle. GroenLinks bepleit

één coffeeshop per 15.000 inwoners, waarmee de overlast van drugsdealers op straat wordt vermindert en er meer controle is op de veiligheid van de aangeboden waar.

GROENLINKS VEENENDAAL WIL:

- ▶ actieve betrokkenheid van burgers bij veiligheid en leefbaarheid in de buurt; bewoners kunnen zelf initiatief nemen om de leefsituatie in de buurt te verbeteren;
- ▶ een soepel beleid met betrekking tot het toestaan van kleinere evenementen met snelle vergunningsprocedures zonder bureaucratische rompslomp;
- ▶ een realistisch drugsbeleid: ruimte voor één coffeeshop per 15.000 inwoners;
- ▶ terughoudend zijn met cameratoezicht; agenten en BOA's op straat bieden meer veiligheid;

- ▶ een verbod op de inzet van drones boven de bebouwde kom om 'gluren bij de buren' te voorkomen;

- ▶ geen discriminatie op basis van afkomst, huidskleur of seksuele geaardheid; etnisch profileren is uit den boze; mensen dienen aangepakt te worden voor een gepleegd vergrijp en niet op basis van afkomst/huidskleur/leeftijd;
- ▶ dat er - in afwachting van de mogelijkheid om als gemeente een algemeen vuurwerkverbod in te stellen - vuurwerkvrije zones komen rond kinderboerderijen en verzorgingshuizen.

- ▶ een actief beleid met betrekking tot huiselijk geweld en seksueel geweld;

HOOFDSTUK 10: FINANCIEN & BELASTINGEN

De totale inkomsten en uitgaven van de gemeente Veenendaal bedragen in 2018 een kleine € 185 miljoen. Het overgrote deel hiervan wordt betaald uit de landelijke belastingen. Slechts een klein deel (ongeveer € 26 miljoen) komt binnen via lokale heffingen (OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges e.d.). Bij elk besluit dat de gemeenteraad neemt, is de vraag: wat mag het kosten? Dan gaat het om kiezen.

GroenLinks vindt dat een sluitende begroting uitgangspunt moet zijn. Elke cent moet eerst drie keer worden omgedraaid voordat deze wordt uitgegeven. Aan het gemak waarmee forse bedragen worden uitgegeven aan kostbare adviesbureaus moet een einde komen. Het is beter om voldoende vast personeel in dienst te nemen en waar nodig bij te scholen, dan om kostbare interim-medewerkers in te huren. Uitgaven voor representatie, recepties en dergelijke, moeten tot een minimum worden beperkt.

BELASTINGEN & HEFFINGEN

De hoogte van de lokale heffingen in Veenendaal behoren tot de laagste van het land. Plezierig voor

de burger, maar dit heeft ook een keerzijde, namelijk dat er veel minder geld binnenkomt. Dat betekent in de praktijk: minder geld voor sport, cultuur en evenementen, goede scholen, veiligheid op straat en mooie bomen en parken. Met name het tarief van de Onroerend Zaak Belasting (OZB) is erg laag. Omdat dit tarief gekoppeld is aan de waarde van de woning, hebben de inwoners met de duurste woningen hier het meeste profijt van. Juist de groep die het doorgaans het best kan betalen wordt in Veenendaal ontzien. Dit wil GroenLinks anders.

Bij de inzameling van afvalstoffen zijn forse stappen vooruit gezet door de invoering van het Dif-

tar-systeem: meer betalen naarmate je meer afval inlevert. Wat GroenLinks betreft een juist uitgangspunt: de vervuiler betaalt. Dit systeem heeft ook geleid tot een betere scheiding van de ingezamelde afvalstoffen.

KWIJTSCHELDINGSBELEID

Ondanks het aantrekken van de economie is er een grote groep mensen die moeilijk kan rondkomen. Hierbij gaat het niet alleen om mensen die afhankelijk zijn van een uitkering maar ook om

inwoners met een laag besteedbaar inkomen. Voor deze groepen is een ruimhartig kwijtscheldingsbeleid voor lokale belastingen nodig. Inwoners die door onvoorziene omstandigheden in de schulden zijn geraakt, moeten steun krijgen van de gemeente om daar zo snel mogelijk weer uit te komen. Hierbij gaat het niet alleen om schuldsa-

nering, maar ook om het geven van goede voorlichting en daadwerkelijke ondersteuning aan de grote groep kwetsbare burgers die steeds vaker de weg kwijt raakt in het bureaucratische digitale doolhof van de overheid.

GROENLINKS VEENENDAAL WIL:

- ▶ stevig financieel beleid en een sluitende meerjarenbegroting. Om onverwachte tegenvallers op te kunnen vangen is het aanhouden van een stevige algemene reserve noodzakelijk;
- ▶ dat wie meer verdient, meer betaalt aan het lokale bestuur;
- ▶ dat het OZB-tarief omhoog gaat om noodzakelijke voorzieningen op een verantwoord niveau te houden c.q. te brengen;
- ▶ dat tarieven die voor de lagere inkomens zwaarder wegen, zo mogelijk worden verlaagd;

- ▶ dat de verkoop van gemeentelijk vastgoed openbaar en transparant is;
- ▶ dat de tarieven van de bouwleges kosten-dekkend zijn;
- ▶ geen geld over de balk gooien: bestuurlijke uitgaven voor representatie, recepties en dergelijke blijven daarom onder controle;

- ▶ dat maatschappelijk verantwoord inkopen uitgangspunt blijft;
- ▶ een ruimhartig en efficiënt kwijtscheldingsbeleid voor de inwoners met de laagste inkomens;
- ▶ de uitgaven aan dure adviesbureaus en interim-krachten terugdringen;
- ▶ alleen investeren in vastgoed en grondposities als er sprake is van 'strategisch' gelegen percelen of koopjes.

